

12,35

5

Tik miljardu eiro jeb 39,8% bija neatšifrēto darījumu īpatsvars ar PVN aplikamajos darījumos 2016. gadā.

FINANŠU MINISTRIJA

ĒNU EKONOMIKA

Pazeminās atšifrējamo darījumu sliekšni

No 2018. gada pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā būs jāatšifrē darījumi, kuru vērtība bez PVN pārsniedz 150 eiro pašreizējo 1430 eiro vietā, bet valsts makā papildus šāds solis varētu nest 34,8 milj. eiro

To paredz valdības sēdē atbalstītie grozījumi noteikumos par PVN deklarācijām. DB jau vēstīja, ka jaunās nodokļu stratēģijas kontekstā iecerētas izmaiņas attiecībā par PVN deklarācijas pielikumā iekļauto darījumu sliekšņa samazināšanu. Jāatgādina, ka pērn jūnijā pēdējā Ministru kabineta sēdē tika virzīts grozījumu projekts, kurš paredzēja PVN deklarācijas pielikumā iekļauto darījumu sliekšņa pazemināšanu no 1430 eiro līdz 500 eiro, taču netika atbalstīts, jo šī norma neesot bijusi savlaicīgi ietverta saskaņošanai nosūtītajā noteikumu projekta redakcijā.

Atbalsta 150 eiro

«Lai iekasētu lielākus ieņēmumus no PVN, atbalstām priekšlikumu, kurš paredz atšifrēt darījumus, kuru vērtība bez PVN pārsniedz 150 eiro pašreizējo 1430 eiro vietā,» uzsvēr LTRK viceprezidente un nodokļu eksperte Lienīte Caune. Viņa neredz problēmas uzņēmēju un grāmatvežu pusē, jo daudzas lietas veic elektroniski, bet svarīgāks ir jautājums – ko ar to visu iesāks nodokļu administrācija un kā šos datus izmantos. DB jau iepriekš ir rakstījis par ZAB Sorainen partnera un nodokļu eksperta Jāņa Taukača aicinājumiem samazināt PVN deklarācijas pielikumā iekļauto darījumu sliekšni no 1430 eiro. «Latvijā milzīga apmēra ir PVN deklarācijas pielikumā neatšifrēti darījumi (t.i., zem 1430 sliekšņa),» tā J. Taukačs. Viņš atgādina, ka kopš šā gada maija Lietuvā 10% visu PVN maksātāju jāiesniedz nodokļu administrācijai visu izsniegto un saņemto PVN rēķinu režīstris. Savukārt Polijā ir prasība atšifrēt rēķinus visiem darījumiem, kur piemērojams vietējais reversais PVN.

Neatšifrēti 40%

Pēc Finanšu ministrijas datiem, neatšifrēto darījumu īpatsvars ar PVN aplikamajos darījumos 2016. gadā bija 39,8% jeb 12,35 miljardi eiro (PVN par neatšifrētiem darījumiem īpatsvars aprēķinātā PVN bijis 32,4% jeb 2,49 miljardi eiro), savukārt PVN par neatšifrētiem darījumiem īpatsvars priekšnodokli ir 13,3% jeb 1,13 miljardi eiro. Valsts ieņēmumu dienests (VID), pārbaudot PVN deklarācijās un tās pielikumos deklarētos darījumus, kuru vērtība bez PVN nepārsniedz 1430 eiro, regulāri konstatē pārkāpumus, kas saistīti ar PVN izkrāpšanu no valsts budžeta, – priekšnodokli kopējā darījumu vērtībā tiek iekļautas PVN summas par precēm un pakalpojumiem, kas nav saistītas ar konkrētā PVN maksātāja saimniecisko darbību. Turklāt netiekot ievēroti priekšnodokļa atskaitīšanas ie-

robežojumi (piemēram, vieglo automašīnu uzturēšanas izdevumi tiek nepamatoti atskaitīti pilnā apmērā), tiek deklarēti darījumi ar viltotiem rēķiniem, veiktas manipulācijas ar čekiem par degvielas iegādi, darījumus tiek izmantoti citu PVN maksātāju numuri, PVN maksātāji (bufēruņēmumi) PVN deklarācijās uzrāda neatšifrētus darījumus lielos apmēros, kuri vairumā gadījumu ir nepamatoti vai fiktīvi. Valsts nodokļu politikas pamatnostādņu 2018.-2021.gadam sniegtā informācija rāda, ka 2015. gadā PVN plaša bijusi 15,4% (starpība starp PVN, kurš būtu jāiekasē, un faktiski iekasēto), kas nozīmē samazinājuma tendenci salīdzinājumā ar 2014. gadu. Nemot vērā minēto, PVN plaisas samazināšanai, tas ir, PVN krāpniecības apkarošanai, kā arī izvairīšanās no PVN samaksas valsts budžeta novēršanai ir nepieciešams noteikt darījumu atšifrējuma sliekšņa samazinājumu darījumos ar reģistrētiem PVN maksātājiem.

Neredzu problēmas uzņēmēju un grāmatvežu pusē, jo daudzas lietas veic elektroniski, bet svarīgāks ir jautājums – ko ar to visu iesāks nodokļu administrācija un kā šos datus izmantos,

LIENĪTE CAUNE,

LTRK VICEPREZIDENTE UN NODOKĻU EKSPERTE.

Brīvprātīgi 2,2 milj. eiro

Interesanti, ka VID 2016.gadā veicis rezultatīvu pilotprojektu, ievieojot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā 48 695 nodokļu maksātājiem informatīvu ziņojumu ar lūgumu pievērst uzmanību PVN deklarācijas pielikumā PVN –pārskata «Nodokļa summas par iekšzeme iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem» kopējā summā norādītajiem darījumiem gadījumos, kad saņemto preču un pakalpojumu kopējā vērtība bez PVN ir zem 1430 eiro, ne tikai iesniedzot deklarācijas un pārskatus par aktuālajiem taksācijas periodiem, bet arī izmantot savas noteiktās tiesības, precizējot datus jau iepriekš iesniegtajās PVN deklarācijās. Līdz 2016.gada 14.oktobrim 334 PVN maksātāji brīvprātīgi iesniedza precizētas PVN deklarācijas par periodu no 2016.gada janvāra līdz jūnijam, samazinot kopējā summā norādītos darījumus, kuros PVN sastādīja 2,2 milj. eiro.

Māris Ķirsons